

پنجشنبه - ۱۵ کانون ثانی ۱۳۲۴

محرطام

MOUHIT
Illustration Hebdomadaire

مؤسسه‌ری: فائز صبری، عبیراہ اسمر

مدیر و سر تحریر:

فائز صبری

اداره خانه‌سی:

یکی پوسته خانه آرقه‌سندہ اسکی شیطیہ سوقاقتندہ
۲ نومردی دائرة علموسدر:

شرائط اشترا:

درسمادندہ سنہ لکی ۱۰۸، آتی آیلنی
۵۴ غروشدر

آبونہ بدلی بروجہ پیشین استیفا اولنور

نسخه‌سی: ۲ غروش

معاونین تحریریه‌سی:

ملکسیرک وجودلرله افتخار ایندیکی مشاهیر
عمرشدن مرآیدر

شرائط اشترا:

ولایاندہ سنہ لکی ۱۲۰، آتی آیلنی ۶۰
غروشدر. ماماک اجنبیه ایچون سنہ لک ۲۶،
آتی آیلنی ۱۴ فرانق در.

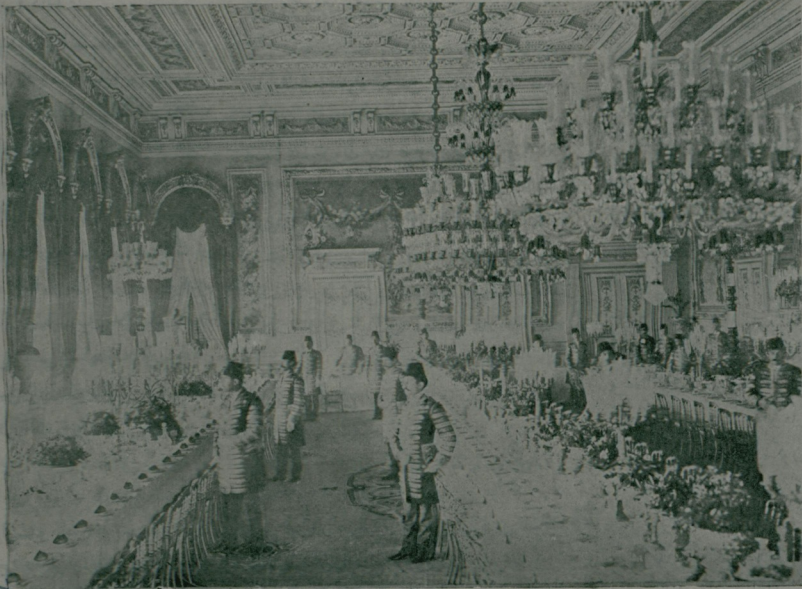
Directeur et rédacteur en chef:
FAIK SABRI BEY

Bureaux: Rue Eski Zaptié, près
la nouvelle poste No. 2
CONSTANTINOPLE

Prix: 2 Piastres

جلد: ۱

نومرو: ۱۲ هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولنور سیاسی، ادبی، علمی، فلسفی رسملی غزته در

ییلدیز سراینه بمعونانک دعوتی — ضیافت سالونی

Les députés au Palais de Yildiz — Salle à manger

کجهلرم

- ۱ -

شورده برکولکه، ردومان، برسیس
بر بولوط رنگ مظلله دوران
افق مانده افلاق قر
آپیدی بریفر ساکی و مونس
دوغدی بر جبه صوت و کران
منکسر، منعل، ابد مغیر...

اسدی بر باد نور افلاردن،
امداد ابدی کولکلر پرده،
نقعه رای صوصی ابادک
برصدف ابر بحرر حریان
اوتام ابدی مایلکدره
ساردی هرشایی نقعه ابادک...
پک اوزافلرده شمدی بر جبه
اولی اشنای روجک اولان
مضطرب، منجمد، بوغوق برحس،
بویه رؤیای برکوموش کجهده
برخیال استیور سارلدن
دوشیور صکره دویوسوز، سسوز،
برده، برچوق اییک بولوطلردن
دوکولن طیف ساهلر کزینیر،
بر درین افق کزینلر دیکزی
بر فراز سحابدن تکران
قوک بر ضیای محترزی،
شیددی برارجه چیکشمش کیدور،
بکلمد بویه مضحل، منی،
نه قارشده بر بولوطدن این
قرق ایشام چهره منی
ساریور اینه بر سای مضی،
بعضی مظار سحابل بردن،
قیصیور باسلی شعله منی.

بویه بیلیم نه بکلیوردم بن
عقی قلبیده بر شقیق کدر
بردرین حس اشنکا دویدم،
اوه دوندن ویکرم اوزره آکین
اوردن بر قاچ دقیقه ابدی کدر
بکا بر ظلت ایشدی هجوم...

اوپوورکن نعل اولوب بیلیم
سانک سسلندی بول مهم...
کجه منک بر ایلرلش ساعتی،
برصد اکلپوردی خارجدن
بکلیورده دیکلیور کیدیم بن...
ینه ماضیک احساناکی
ینه بر جوق ثنیتا سراب...
آچورق باقم اوردنک یانی
بریک هپ سکوت کرانی...

نجره مدن سوزلدی برمهتاب
قولرم بولدی بر خیال نور
بوهر آرتندک ای ملیکه دور.

۱۱ مایس سنه ۱۳۹۹

حمده صبحی

- ۲ -

جهنمی و قوراق چول وسیع نامحدود
فضائی آبیوردی نه بر دیکن، نه چپک،
کولومبوردی اوزافلرده بر سراب کبود
کوموشلو حاردرله تلاق آلمه رک.

اوکده موجه ناکن بو ایشام وضوح
اونکده رنگ بریسی آکسیر صولدی
و بر ملاذ وصاله شتاب ایدن بر شوخ
قادرین کئی مثلاًشی - اوکده غیب اولدی.

ایچین ایچین قانام بر دقیقه جق بر تاب
سنگ حرارت یادکله آئی حیات شباب،
بر احتیاج مذبله بر خیره، غافل

— خیال وحه و پروپ بر تسلی آمل —
دعکلی بویه اوزاق بر سراب مستهزی
پندده قوشدیران هر لحظه، هر دقیقه یزی؟

۲ حزیران سنه ۱۳۹۲

مدوح نجات

الحان شباب

— رسمی بآرکن —

تیره آلمده فیرجه، ساعتجه بی قراره
برطیف روح ونور ایلر پرماتی رنگ آرار.
باقدجه اویله حزن ایلر باغین نکاهه
کیردم، ملکار، صانیم حجه کاهته...

بر معبد بلند آملی قدر درین،
بر حسن محرم طلیشور مائی کوزلرک،
هر ریشه فوسنی آلمش شهابدن،
برکولکه درکه عکس ایدیور ماهتابدن...

تیره آلمده فیرجه، فیرق بر قاناک کئی؛
حسیده سوندی شیددی، مائت کواکبی،
قلبیده صانیک نازی پرلر، بر درر
اک کیزلی عقده لره یکی میزابلر پیژدن...

آی وارلنک، عین ایدن هر احبابی،
آی معبد غرام مقدس! بیراق بی
پیشکده سجدلر ایدیم... کوزلرکده، آه!
اولسون خیال وحسه بر معبدی کنانه...

— سلائیک —

انیس عونی

مصاحبه

- ۲ -

(محیط) ک قونفرانسی منسبیله

معلوم یا! قونفرانسلر بزده هنوز پک یکی
بر شی. قونفرانسیجرده باطبع بو مسلکده
صاحب عماره ورسوخ دکل. بوندن طولانی
اونلر اوزاق تفک خطالردن طولانی معذور
کورلی و حائر ترقی اوله بیللمیری ایچون مظهر
تقدیرات اولمیدر، فکر ندهیم. نه یاییم، بن
مشکلپسند دکم. واصل حد تکامل اولغه
یا قلاشه بیلیمکلیک بیلنه نه قدر مشکل اولدیغی
بیلورم، نفسمده کی آچی و نمره سز بحر بهرمله
بیلورم. بوک بنا، ترقی به طوغری آتیلان
خطوه لره انتظامنه، نه درجه به قدر بدایعه
توافق ایدوب ایتدیکه خرده بینانه و مشکلیستدانه
نظر تنقیدی دیکمک جهته تمایل ایتک ایستهم.
حسن یتله، سعی و مناشله قطع ایدیلان هر
آدم بر مقدمه ترقیدر. واصل کمال اولمق
ایچون ایسه چوق مزایای فطریه ایستر.
استعداد، جهد، سعی، ثبات، مئانت،
غیرت... بونلر هپ لازم. صوکره بستون
بو مزیتلرک محصله عمومی سوسی اولان و مامرسانه
مزوج بولنسی اقتضا ایدن وقوف تام و مسلکده
اختصاص جهتلی و اردرکه بو، هر قوله
نصیب اولور سعادتلردن دکدر.

* *

بر لسان ظریفک فاصله مدیت تعبیرینه
سزا کوردیکی دور استبداده اجتماع امکانی
یوقدی که قونفرانسلر تریتنه چالشمش اولسون
و منتخب بر هیئت سامعه مواجهه سنده سوز
سولیمکه آلیشلسون؟

فرانسیزلرک (طیراق) دیدکاری بر خوف

آنی و احتراز طبیعی وارد که اوندن قورتلحق
سنلرجه ماساته و یا فطرتک فوق العاده برنجی
مخصوص صنعتکارینه متوقدر . شمدی اوکا
دقت ایدیورم و کوریورم که بزم ناطقه پرداز-
لر مزله قونفرانس چیلرک چوغی — پک آز
استنلاردن قطع نظر — هان هان جمله سی بو
(طیراق) ک تاثیر عینندن کندیلری قورنار-
میورلر . دوداقلردن دوکیلن چهلرده روح
یوق . صانکه از برلش برشی... تأثرات روحیه
حصوله کتیرمک مطلوب دکلش کبی علی العاده
اوقونیور ، اوقونیور . سوزلر لساندن دوکو-
لیور . یوزلرجه مدق نظرلرک مواجهه دائم-
سند ، متجس ، مستهزی کی کورین بر خلق
حضورنده کوزل سوز سولمک و ایراد ایدیلن
کلامه — اقتضا ایدن نقطه لوده — قوت ، شدت ، تأثیر
بخش اتمک و الحاصل سوزه روح ویرمک نه
قدر مشکل بر شیرد ! شو نقطه ده — بیلم
جائز ایسه — بوکا سحر کلام تمیزی موافق
بولقدهم . سحر کلام . ساحری ، افاده و بیان...
هر نه درسه کز دیکر ، انکار ایدلهمین بر
جهت وارسه سوزک طرز تلفظنده ، صورت
بیان و تبلیغده آری آری تأثیرات حصوله
کتیرمستیدر . پک درست ، پک منظم سوز
سولیلری دیکر سکز ، دیکر سکز ؛ فقط
روح اوزرنده هیچ بر کونه تأثیر حصوله
کتیرم . بربری اوزرنیه بیغیلان برکنه الفاظ
جانکز صقیلور ، نهایت دیکلیه مر سکز ، اورادن
چکیلور سکز ، فلکیزده بر ذوق تأثر و نشاط
اوزنیرمه بیان او فوران الفاظ مواجهه سندن
اوزاقلانیر سکز... نیچون ؟ چونکه متکلم
سوزیه روح اضافه ایدمیور ، تأثیرات لازمه
حصوله کتیره میور .

شاعر بلیغ یکیشیرلی عونی پک مرحوم :

سوز کالبد قدر بی آدمه جاندر
سوز واسطه رابطه عالمیاندر
سوز بر نفس سازجی رنکدر اما
برهنن صورتکده کون و مکندر

مقدمه بلیغانه سیله توصیفه قویولدی «کلام» ک
قوتی ، تأثیراتی ، نفوذنی نه کوزل تصویر
ایدیور و اوکا نه قدر ، شدت ویریور .

اوت ، اوکا شبه یوق ، سحر کلام موجود .
بیکلرجه خلقی دوداقلردن دوکیلان الفاظه
ربط قلب ایتدیرمک ، اونلرک حسبیاتی کاه
غلیانه کتیرمک و کاه حصوله کلان غلیانی
تیهجری تسکین ایدیه بیلیمک یسوک بر تأثر
تیجه سی دکلدر ؟ ناطقه پردازلرک موفقیتی ذاتا
هپ بو نقطه ده در . بعضاً بر جمله او تأثیری
حصوله کتیرمیور . فقط تأثیر او جمله ک
معنای مدلولندن زیاده سولینشده ، طرز
افهامنده ، صورت تبلیغنده در . شیوه بیان ،
طرز تلفظ سوزک تأثیر وشدنی تغییر ایدر .
وضعیلر ، طورلر سوزک متممیدر ، درجه
تأثیرنه دخل کیسی بولنور .

بو شرائط بیان داورنده سوز سولیمک
واقعا مشکدر ؛ فقط مستحیل دکادر .

• •

(محیط) ک قونفرانسنده بن بو نظریات
پسقولوزیمک صور تطبیقه سی اراقعه مشغول
ایک قونفرانسچیلر برر برریش نظر مردن
کییو دی . اونلر حقده کی احتیاساتی تشریح
ایدیم ؛ بشر و جانلر مقاله سی اوقویان رائف
نجدت پک . (طیراق) ه پک مغلوب . مقاله سی
محیط وزمانه پک موافق ؛ طرز تحریر موضوعک
عظمتیه توافق اتمش ؛ شدت کلام پک عیان .
رائف نجدت پک بو نقطه دن شایسته تبریک .
فقط طرز قرآنی — مساعدله — بر آر
تفقد اتمک ایسترم . واقعا (دوقلاماسون)
دینلن صنعت تقریر ، بزه هنوز یلغیان
و صورت تطبیق هیچ دوشونلماش اولان بر
شیدر . بوندن طرالی رائف نجدت پک نقطه
ایدیلمز . کندی حسابه اوله رق شوکا تأسف
ایتمک که او پارلاق موضوعه پک موافق دو-
شولش اولان اسلوب محتمله محرر اوکوزل
مقاله تأثیر و حیسی لایقیه حصوله کتیرممدی ،
فلبرده کی احتیاسات نتیجه به شدت ویره ممدی .
سببی ؟ طرز قرآنک هپ یکنسق اصوات
اوزرنده جریان ایدوب طورمی ، واضع
واطوارک مقفودتی... و الحاصل (دوقلاماسون)
نقصانی .

پک بللی ، رائف نجدت پک یازدقنری ای
دوشونش ، ای حس اتمش . مقاله سی اوقورکن

حتی او قدر متهیج بولنیوردی که لسانندن
دوکیلن الفاظ شیده صانکه قلبی یاردره محیط
ادبه فریلبوردی . ایجق دیکر قایلر اوزرنده
تأثیرات میجه حصوله کتیره بیلیمک ایچون سای
ادبه سیالات الکتریقه روحیه احداث ایدمیور ،
اهتزازات هواشده کی طرز تبلیغده بر صنعت
بدیعه پروری حصوله کتیره میوردی . یازیق ،
او حس اتمش اولان قلب دیکر قلبره احساس
ایدمیور . بونده (طیراق) ک شبه سز دخلی
وارد ؛ رائف نجدت پک بلکه برنجی دفعه
اولرق بر هیئت سماعه حضورنده مقاله او-
قویور . فقط علی العاده اوقومق بشقه ، احساس
مرامی اساج ایدن (دوقلاماسون) بیه بشقه در .
«مظلوم بر حسب حال» شیده سی سولین
تحسین ناهید پکده سامعین اوزرنده لزومی
درجه سنده تأثیر حصوله کتیرممدی . طرز
انشادی پک کوزل ؛ شایان تبریک . فقط ناهید
پک او شعری یلکز کندیلری ایچون اوقویور-
دی ، ذوق روحی ایچون اوئی انشاد ایدیوردی .
بر صالونده ایکی اوچ آرقدلش آره سنده بر
شعری اوقومقه یوزلرجه سامعینی مانیازمه
ایدجک درجه ده تأثیراتی حصوله کتیره بیه جک
صورتده (دوقلاماسون) ده بولنق بشقه بشقه
شیلردر . آه ! هپ او منجوس (طیراق)...
خوف و احتراز طبیعی تأثیری آتده انسانک
بوغازی قوریور ، الفاظ عادتاً دوداقلردن دو-
کیلور . اوضاع و اطوار مشوش قایلر . و الحاصل
انسان بر شعری غایت ای حس ایتدیکی حاله
دیکر لریه احساس ایدمز . ناهید پکده بن
ببوک بر استعداد انشاد کوردم . او یله امید
ایدیم که الک کوزل شعرلری الک لطیف بر طرز
بیان ایل بر کندیلریدن دیکلیه جکر .

شاعر عالی نهاد توفیق فکرت بک شعر
بلیغی اوکا لایق ر درجه ده کوزل اوقوبه ممدی .
او ایجه نکته لر بشقه بر طرز تبلیغه مظهر
اولمیددی . هر شعر اوقونور ، فقط هر منظو-
مه ک تأثیر روحیسی قلبلر اوزرنده قولا ق لای
حصوله کتیره لمز . اولاحس ایملی ، صوکرده ده
دیکر لریه احساسه چالشمیلدر .

• •

حسب حالر ، مونولوغلر پک مفید ایدی ،
تقدیرلره ، ستایشلره ، آلفشلره مظهر اولدی .

مبعوثان من — Nos députés

طرابلس غرب مبعوثان: يوسف پاشا زاده محمود صادق، ارنود زاده محمود ناجی بك
Mahmoud Nadjî Bey, Mahmoud Sâdik Bey Députés de Tripoli

تاریخ و فلسفه تاریخ حقنه

— دارالفنون طلبه محترمه ست —

— مابعد —

انگیزه بوند ۶۰-۷۰ سنه اول حبوبات
حقنه مرغی اولان اصول حایه طوپراق صاحبی
اولان لوردلره و علی العموم انکتره آره سلطوقراسیه سنه
نه قدر قوت و نفوذ و بر مکده اولدی بی نه بونجیه
سایه سنده تحقیق ایشدر. او قدر که بونوک حبوباتی
بر حکومتک حایت آتته آلاسی مسئله سنه ده موقراط
وعوام طرفدارای اولانلرک و خصوصاً عموم خلقک
طرفدار کوروته بیلیمسی یا ضلالت یا خیانتدرویه
دیه بیلیر.

عزت ملیح بك بو خصوصده بر فطرت ممتا-
زهدر. مونولوغیرنی کوزل سویلور، تأثیر
مطلوبی حصوله کتیره چک نقطه لری بیلور.
انسانک قلبی تیترده چک تلاره دو قونیور.
والحاصل اوند بر صنعتکار قلبی وار. یالکز
قلب دکل، استعداده وار، مزینده وار.
فطرت کویا اوکا صنعته دائر هر شی بدل ایش.
کندیلیری بتون صمیمیت قلبیه مله تبریک ایدرم.
«آنهمک قونفرانی» مونولوغنی سویلین
مفید راتب بك ده تقدیرانه جسیان. مونولوغک
طرز تحریرنده بر از مشکایند طاوانانلر
واردی. فقط سویلنش بك کوزل. صنعته
موافق. وضعیتلر، طوورلر طرز تفهیمه
مطابق. اوپله ظن ایدرم که بو صنعتده یارلاق
بر استقبال کندیلیرنه روی بشوشنی توجیه
ایش بونلور.

حسین رفعت بك، «استیصال حریتده
بر فرك احتیاسانی» بحث مهمنده موضوعک
مهابتیه متاسب تأثیرات حصوله کتیره مدی.
منتظم سوز سویلمک وسوزه بر روح جلودانی
وبرمک... تصور ایدلیری قدر قولای دکل.
مع مافی حسین رفعت بكک فرط حقیقی لسانندن
خاجیلوردی، فقط تأتف اولتور که سامعینک
قلبلری اوزرینه دکل.

صفوف تربیهی

ایسته وقوعات تاریخیه ساحه سنده یابه بیله چکن
تجربیلر یو چسبدنر. حتی بواسطه ایله الفت ایتدکن
صوکرا ماضیدهکی وقایعک ده مک مهم بر قسمتی معقول
بر صورتده حل و تعریف ایدیه بیلیر. مثلاً باباتی
ایله دره بیکاری آراسنده سرف ملکیتی
حقنهکی ضدیت پروتستانلک ظهورنه سبب اولاماش
ایسه ده بو مذهب جدیدک تأسیس و تحکیمنده کییا
ذیمخل یولونش ایدی. چونکه یکی مذهب کلیسایسنک
دنیا مالی ایله علاقه سی اوله مایه جی ادعایسنده
بولونیدندن پایانک حکومت جسیانیه سی انکار ایش
و اراضی بی کلیسا طرفندن غضب اولونش کی تلقی
ایده رک دره بیکارنه معاونت ایله مشدر. و آنجاق بو
صورتله اولنرک معاونت قویه سی و مظاهره سی فازل
تعیلمشدی. کذلک بر ملکتنده حسیات حریمجویانه
ایله فتوحات و جهانگیریک آرزولرنده یی: امپریالیزم
شکل حکومتک طرز استبدادی مستلزم اولدینی دخی
بر حقیقت تشبیه اوله رقه بجزایات تاریخیه دندر. ایسته
شو بر ایکی مثال: وقوعات تاریخیه ساحه سنده
مشاهده و تجربه مک فصل اجرا ایدیه بیله چکی
آکلامتی ایچین کانیدر. شیمدی باقلم: وقوعات بشریه
بویله حادثات میخاییکه کی غیر ارادی بر شیمی دره
وینا. علایه اسباب معینیه مربوط ضروری بجزایان
تسلل عرض ایدرمی، ایزرمی؟

وقوعات تاریخیه دیدیکنر حادثات جاعت بشریه مک
علی العموم فعلیاتدر. جاعت بشریه ایسه آری آری
انرا ددن سربکدر. هر فردک حرکتده: حد ذاتنده
اسباب قویه وجدانییه قطعاً نابع اولقله بر ابرحکماً
ارادی اولتی اوزره معتبردر.

— مابعدی وار —

دارالفنون معلملردن اردنه مبعوثی

رضا توفیق

فانتاسیه ده پاکوده بالانگاه جماعت مسلمین مکتبی مدرسی ایکینجی شعبه
Les élèves de l'Ecole musulman à Bakou (Caucassie)